Character Encoding

Nguyễn Văn Vũ 07/12/2012

Nội dung

- Các ví dụ liên quan đến character encoding
- Nguyên nhân & cách giải quyết
- Các vấn đề khác liên quan đến character encoding
- Cơ sở của việc mã hóa Unicode-UTF8
- Sự tương quan giữa dữ liệu (nhìn thấy được)
   và dữ liệu được lưu trữ (datafile)

Những cái nhìn đầu tiên...

• Cuộc đời vẫn đẹp sao....nà ná na nà ná na...

```
Buổi mai hôm ấy. Một buổi mai đầy sương thu và gió lạnh.↓
Mẹ tôi âu yếm dắt tôi đi trên con đường dài và hẹp.↓
Con đường này tôi đã đi lại mấy lần.↓
Nhưng hôm nay tôi bỗng thấy lạ: Hôm nay tôi đi học.↓
```

Siu nhưn GAO =))

 Tình yêu chớm phai màu....ố ô ố ô ố ô - Còn tuổi nào cho em???

```
Buổi mai hôm á°¥y. Má»™t buổi mai Ä'á°§y sưÆ;ng thu và gió lá°;nh.↓
Má°¹ tÃ′i âu yá°;m dá°¯t tÃ′i Ä'i trên con Ä'ưá»ng dà i và há°¹p.↓
Con Ä'ưá»ng nà y tÃ′i Ä'ã Ä'i lá°;i má°¥y lá°§n.↓
Nhưng hÃ′m nay tÃ′i bá»—ng thá°¥y lá°;: HÃ′m nay tÃ′i Ä'i há»c.↓
↓
```

• Vì sao nên nỗi???? Sai font...???

Và còn đâu lời thề non hẹn biển...@#\$%#@#%
- Người ra đi, lệ sầu úa trên mi gầy...

```
Bu?i mai hôm ?y. M?t bu?i mai d?y suong thu và gió l?nh.↓
M? tôi âu y?m d?t tôi di trên con du?ng dài và h?p.↓
Con du?ng này tôi dã di l?i m?y l?n.↓
Nhung hôm nay tôi b?ng th?y l?: Hôm nay tôi di h?c.↓
```

• Nên nỗi vì sao??? Sai font, bla bla bla...???

Cái thấy được và Cái lưu trữ

- "Cái thấy được" quyết định trên cơ sở nào?
  - Font
  - Bảng mã
  - Editor/Viewer
- "Cái lưu trữ" quyết định trên cơ sở nào?
  - Bảng mã
  - Mã hóa

Từ những tìm hiểu đầu tiên...

- TCVN-2, TCVN-3(ABC), VNI Windows
- ISO-8859-1, latin1, cp1252,
- Unicode-UTF8, Unicode-UTF16
- •
- • what the hell???

Khám phá...

Cái thấy được và Cái lưu trữ

42	75	Ei	BB	95	69	20	6D	61	69	20	68	C3	B4	6D	20	E1	В	u	á	»	•	i	m	a	i	h	Ã	,	m	á
BA	A5	79	2E														٥	¥	y											

```
>>> s = "Ē"
>>> s
'Ē'
>>> s.encode()
b'\xe1\xbb\x84'
```

Editor & Unicode (UTF-8)

Text

```
Thu đi để lại lá vàng↓

Anh đi để lại cho nàng thằng cu↓

Mùa thu nối tiếp mùa thu↓

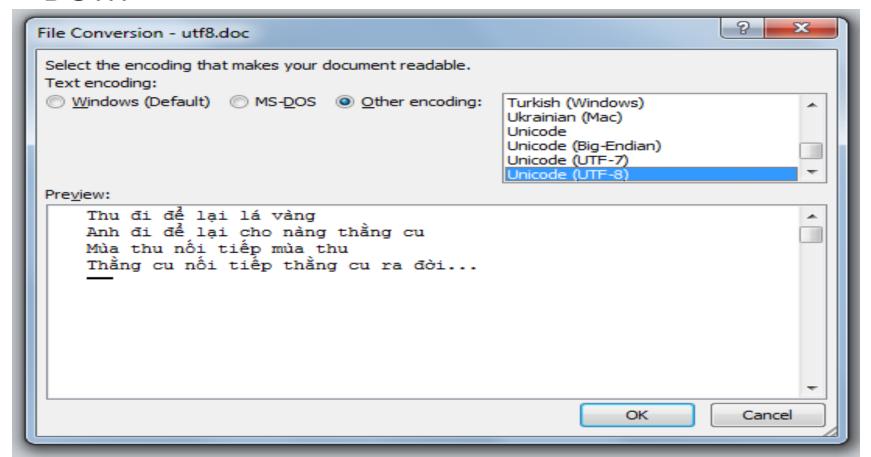
Thằng cu nối tiếp thằng cu ra đời...

**

That is the state of the state of
```

MS-Word & Unicode (UTF8)

 MS-Word hỗ trợ Unicode (UTF8) w/ or wo/ BOM

MS-Excel & Unicode

4	А	В	С	D	Е					
1	Thu Äʻi Äʻ									
2	Anh Äʻi Äʻ									
3	Mùa thu i									
4	Thằng cu nối tiếp thằng cu ra Ä'á»i									
5										

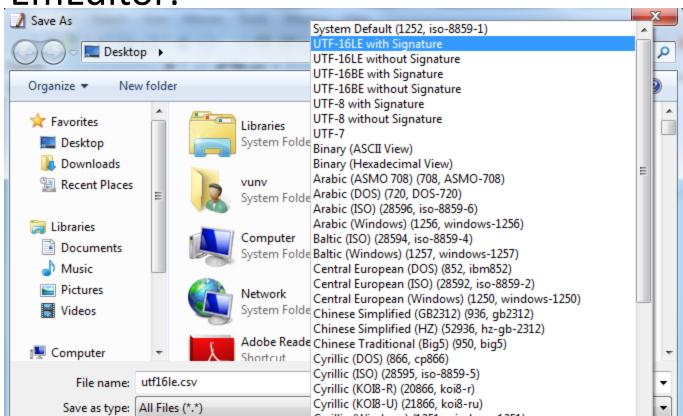
 MS-Excel không hỗ trợ Unicode UTF8, chỉ hỗ trợ Unicode UTF16-LE → đối với dữ liệu được encode ở UTF8 cần chuyển đổi sang UTF16-LE w/BOM

MS-Excel & Unicode

• PHP:

\$value = chr(255).chr(254).mb_convert_encoding(\$value, 'UTF-16LE', 'UTF-8');

EmEditor:

Lưu trữ: Tập tin (File)

- UTF8 (BOM) removed
- Line-feed (End Of File EOF)
  - MAC: CR
  - Linux/Unix: LF
  - Windows: CR+LF

Cái lưu trữ: cơ sở dữ liệu

- Binary
- Text
- Collation
  - latin1_swedish_ci
  - latin1_swedish_cs
  - utf8_unicode_ci
  - utf8_unicode_cs
  - **—** ......
- Và còn cái gì nữa????

Import & Export: cơ sở dữ liệu

Import

- Encoding của nguồn dữ liệu(dữ liệu): latin1, tcvn3, utf8,....
- Encoding của database(data file): latin1, utf8,jis,...

Export

- Encoding của dữ liệu
- Encoding của table

Import & Export: cơ sở dữ liệu

- Import
  - LOAD DATA LOCAL INFILE file INTO TABLE table
     CHARACTER SET 'utf8'
- Export
  - mysql –e "" -default-character-set=charset_name
  - charset_name==table_charset==datafile_charset

Anh hưởng của collation

- latin1_swedish_ci
- utf8_unicode_ci

- → Select ← thực hiện được không?
- → Join ← cái này thì sao ???
- http://dev.mysql.com/doc/refman/5.1/en/charset-repertoire.html

MySQL & Unicode(UTF8)

- MySQL thật sự không hỗ trợ UTF8 một cách đầy đủ
- Các vấn đề gặp phải: primary key (text)
- Giải pháp để có 1 db hỗ trợ utf8 dùng được:
  - Tạo db gốc với encoding latin1
  - Alter table change encoding to utf8

MySQL & Unicode (UTF8)

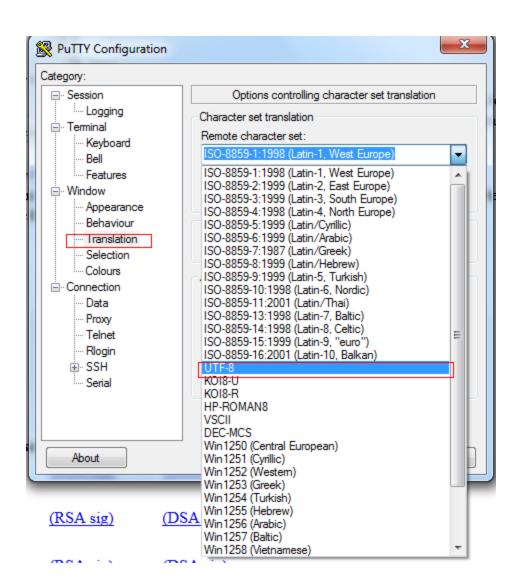
- Có thể load 1 file data với encoding là TCVN3 vào 1 table/database có encoding là UTF8 hay không?
- Trong trường hợp này cần giải pháp như thế nào?
- Table encoding latin1 + data UTF8 ← điều gì sẽ xảy ra?
- Table encoding utf8 + data utf8

Các thứ linh tinh khác

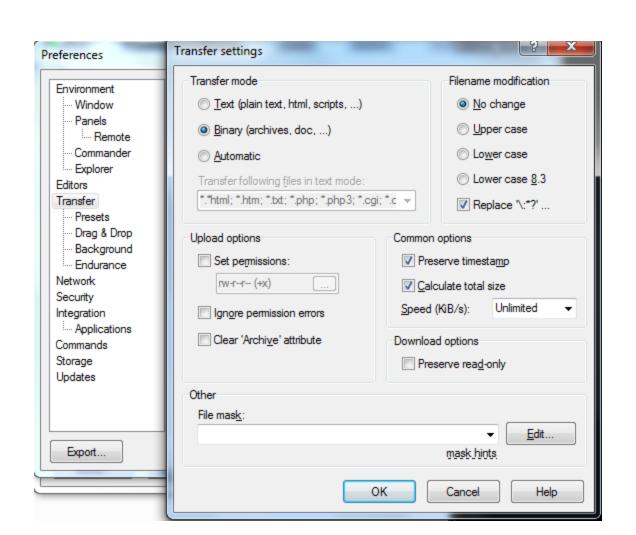
- Keyboard, keycode, các bộ gõ ở đâu trong bức tranh này????
  - Unikey
  - Vietkey
- Các bộ chuyển đổi (converter)
  - Iconv
  - Uvconv

- Character encoding bị ảnh hưởng/thay đổi như thế nào khi được chuyển từ nơi này sang nơi khác?
- Khi copy & paste (buffer) giữa các trình soạn thảo (editor)?
- Khi chuyển đổi qua lại giữa local và server?
- Sự ảnh hưởng/tác động của connection charset

Xác lập trên các công cụ thường dùng

export LANG=en_US.UTF8

Hiện thực mã hóa Unicode-UTF8

```
• a = 0x1EA7
• a1 = a >> 12
   a2 = (a >> 6) & 0b0000111111
   a3 = a & 0b000000000111111
c1 = 0b11100000 | a1
   c2 = 0b10000000 |
                     a2
   c3 = 0b10000000 | a3
• d1 = c1 \& 0xf
   d2 = c2 \& 0x3f
   d3 = c3 \& 0x3f
• e1 = d1 << 12
   e2 = d2 << 6
  e3 = d3
• e = e1 | e2 | e3
   e == a
```

http://home.tiscali.nl/t876506/utf8tbl.html